

Európai Parlamenti igen a gazdasági zsarolást kivédeni hivatott új eszközre

- A cél megakadályozni, hogy külföldi hatalmak kereskedelmi nyomást gyakoroljanak az EU-ra és tagállamaira
- Az Unió ellenlépéseket tehet: akár a kereskedelmet, a közvetlen tőkebefektetéseket vagy az uniós közbeszerzési piachoz való hozzáférést is korlátozhatja
- Az eszköz az EU és a tagállamok szuverenitását hivatott védeni

Az új kereskedelempolitikai eszközt elsősorban elrettentésnek szánják, de konkrét ellenlépéseket is lehetővé tesz, ha az EU gazdasági nyomás alá kerülne.

A Parlament kedden 578 szavazattal, 24 ellenszavazattal és 19 tartózkodás mellett áldását adta egy új kereskedelempolitikai eszközre, amely konkrét intézkedések meghozatalára jogosítja fel az EU-t arra az esetre, ha egy harmadik ország gazdasági eszközökkel próbálná rákényszeríteni az EU-t vagy valamelyik tagállamát adott szakpolitikájának vagy álláspontjának megváltoztatására. Az eszközhöz a legvégső esetben lehet folyamodni, és akkor is a nemzetközi jog adta kereteken belül.

A [kényszerítő intézkedések elleni eszköz](#) az EU és a tagállamok szuverenitását védi egy olyan geopolitikai környezetben, amelyben az idegen hatalmak egyre gyakrabban használják fegyverként a kereskedelmet és a beruházásokat.

Mi minősül kényszerítő intézkedésnek?

Az eszközt létrehozó rendelet szerint akkor beszélhetünk gazdasági kényszerítésről, ha egy nem uniós ország kereskedelmi vagy beruházási intézkedésekkel, illetve ilyeneket kilátásba helyezve megpróbál nyomást gyakorolni az EU-ra vagy egy tagállamára, hogy az egy adott kérdésben meghatározott módon döntsön. Az efféle kényszer veszélyezteti az EU stratégiai autonómiáját. A Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény viszont nem szabályozza konkrétan az ilyen eseteket. A WTO vitarendezési mechanizmusa nem alkalmazható a gazdasági kényszerítésre, hacsak az nem sérti a WTO más szabályát is.

A most elfogadott javaslat szerint a Bizottságnak négy hónap áll majd rendelkezésére, hogy a kényszerítés gyanúját vizsgálja, megállapításai alapján pedig a Tanácsnak nyolc-tíz hete lesz arra, hogy minősített többséggel eldöntse, valóban kényszerítésről van-e szó. Az eszköz célja elsősorban, hogy párbeszéd útján meggyőzze az érintett ország hatóságait, hagyjanak fel a kényszerítéssel. Ha azonban ez nem sikerül, az EU többféle ellenintézkedés közül választhat a helyzet rendezésére. Ha bebizonyosodik a kényszerítő szándék, és ezt a tagállamok is megerősítik, a Bizottságnak hat hónap áll rendelkezésére, hogy felvázolja a megfelelő válaszlépéseket. E folyamatnak minden szakaszáról köteles tájékoztatni a Parlamentet és a Tanácsot.

Lehetséges ellenlépések

A képviselők jónak látták a bizottsági javaslatához képest növelni az eszköz visszatartó erejét, ezért javasolták, hogy a rendelet szövegébe kerüljenek bele a lehetséges válaszlépések. Ilyenek például az áruk és szolgáltatások kereskedelmére, a szellemi tulajdonjogokra és a közvetlen külföldi tőkebefektetésekre vonatkozó korlátozások. Az EU emellett a közbeszerzési piacához és a tőkepiacához való hozzáférés korlátozásával is élhet, és engedélykötelessé teheti a piacán forgalmazni kívánt vegyi anyagokat és higiéniai termékeket. Végezetül a kényszerítést alkalmazó

harmadik országot kizárhatja az uniós finanszírozású kutatási programokból.

Az okozott kár megtérítése

Az új szabályok értelmében az EU „jóvátételt” követelhet a kényszerítést alkalmazó nem uniós országtól, a Bizottság pedig intézkedéseket hozhat e jóvátétel érvényesítésére.

A jelentéstevő szerint

Bernd LANGE (S&D, Németország) jelentéstevő, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság elnöke így nyilatkozott: „Ez az eszköz lehetővé teszi a gyors reagálást a kényszerítő intézkedésekkel, a más országok által gyakorolt nyomással szemben. Világos határidőket és egyértelmű meghatározásokat vezetünk be, hogy mi a kényszerítő intézkedés, és hogyan kell rá reagálni. Most már az ellenintézkedések széles skálája áll rendelkezésünkre, és védekező eszközökkel töltöttük fel az eszköztárunkat. Miközben ennek a kényszerítés elleni eszköznek elrettentőnek kell lennie, szükség esetén képesek leszünk fellépni az Európai Unió szuverenitásának védelme érdekében is.”

A következő lépések

A Tanács – várhatóan októberben – hivatalosan is elfogadja a rendeletet, amely ezután megjelenik az Európai Unió Hivatalos Lapjában, és húsz napra rá hatályba is lép.

Háttér

A Bizottság 2021 decemberében javasolta a mechanizmust az Európai Parlament kérésére és válaszul az USA által a Trump-adminisztráció alatt gyakorolt gazdasági nyomásra, valamint az EU és Kína közötti számos konfrontációra. Az új eszköz az elmúlt évek során bevezetett [piacvédelmi eszközöket](#) egészíti ki. Májusban a G7-ek vezetői [bejelentették](#), hogy a gazdasági kényszerítés elleni fellépés érdekében koordinációs platformot hoznak létre, megerősítve ezzel az uniós kezdeményezést.

REF: 20230929IPR06122

Sajtókapcsolat:

- Zalan Eszter, sajtóreferens
- +32 228 40081 (BXL)
- eszter.zalan@europarl.europa.eu

Eredeti tartalom: Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/6935/europai-parlamenti-igen-a-gazdasagi-zsarolast-kivedeni-hivatott-uj-eszkozre/>